

รูปแบบสถาปัตยกรรมสำหรับที่อยู่อาศัยของเจ้าหน้าที่รัฐ
กรณีศึกษารวมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
ARCHITECTURAL FORMAT OF HABITATION OF CIVIL OFFICIAL
IN CASE STUDY OF DEPARTMENT OF LOCAL ADMINISTRATION,
MINISTRY OF INTERIOR

ดร.พัฒนา สุวรรณสัมฤทธิ์¹ และ พิรานันท์ ยิ้มแพน²

¹อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

²นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ : pattana_s@mutt.ac.th

Pattana Suwansumrit *¹ and Piranan Yimfan²

¹Lecture, Faculty of Architecture, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

²Local Administrative Extension Office, Professional Level. Provincial Office for Local Administration Phetchabun Province, Department of Local Administration, Ministry of Interior

*Corresponding author: pattana_s@mutt.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าหน้าที่รัฐกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อาศัยแนวคิดว่าผู้อยู่อาศัยในที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่รัฐมีหลายระดับอาจมีรสนิยมความชื่นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรม ที่มีหลากหลายต่างกันออกไป ผู้พักอาศัยสามารถพิจารณาจากสภาพรูปแบบภายนอกของอาคาร และสภาพรูปแบบภายในของอาคาร วิธีการศึกษาเป็นขั้นตอนจากการคัดกรองรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรม ที่เหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรม 4 อย่าง สร้างรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมทั้ง 4 อย่าง ประกอบแบบสอบถามความชื่นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 ตัวอย่าง การวิเคราะห์ความชื่นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรม โดยวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การเปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติ และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา จากการศึกษาพบว่า ผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่ชื่นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นมากที่สุด ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือในรายละเอียดอาคารภายนอกประเภทต่างๆ หรือภายในอาคารห้องต่าง ๆ สำหรับความแตกต่างของผู้พักอาศัยทั้ง 3 ช่วงระดับชั้น พบว่าผู้อยู่อาศัยทุกช่วงชั้นระดับล้วนมีความชื่นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นมากที่สุดไม่แตกต่างกัน แต่การเลือกชั้นห้องพักของอาคารพบว่ายิ่งผู้พัก

Received : 8 December 2020

Revised : 23 December 2020

Accepted : 28 December 2020

Online publication date : 30 December 2020

อาศัยอยู่ในกลุ่มระดับสูงมากจะเลือกชั้นที่อยู่สูงขึ้นไป ที่พักที่อยู่ห่างไกลมีความสงบ และอยู่ในทำเลที่มีความร่มรื่นเป็นธรรมชาติ มากกว่าผู้พักอาศัยอยู่ในกลุ่มระดับต่ำกว่า ทั้งนี้ ทางราชการสามารถใช้ผลการศึกษานี้ไปอ้างอิงในการเลือกรูปแบบโมเดิร์นไปใช้ในการทำโครงการต่าง ๆ ได้ทันที อย่างไรก็ตาม ควรจะให้มีการส่งเสริมความตระหนักและทัศนคติต่อความเป็นไทยเพิ่มมากขึ้นและสามารถพิจารณาใช้รูปแบบไทยประยุกต์และรูปแบบธรรมชาติได้ โดยเฉพาะในพื้นที่ใกล้ชิดแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมและวัดวาอารามหรือแหล่งธรรมชาติ จะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งทำรายได้ภายในประเทศเป็นอย่างมาก

คำสำคัญ : สถาปัตยกรรมโมเดิร์น / รูปแบบภายนอกอาคาร / รูปแบบภายในอาคาร / ที่อยู่อาศัย / กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

Abstract

The study has objective to find the architectural styles that suitable for use to be a residential for the government officials of Department of Local administration, Ministry of Interior. The study use the idea of government official dwellers has several levels might interest in several architectural styles. The dwellers can consider exterior form of buildings and interior design inner of buildings. The method of study divided to be step by step from select the suitable architectural format from 5 experts to get 4 styles of architectures. The study creates 4 styles of architectural formats related with questionnaires of style affection of 100 examples. Example analysis of architectural style affection by analysis of means comparisons, comparisons of differential of statistics and analysis by explanation. From the study finds almost dwellers like modern architectural style of enormously in every level. But the choosing of building find high level dwellers choose to live in high level and far away in quiet area and site with in nature more than low level dwellers. So that the governments can use the results of modern style selection to refer in other projects immediately. Therefore we should have conscious and gain attitude of Thainess and can consider to use contemporary Thai architectural style and naturalism style exactly in close up area of cultural tourism spot and temples or natural source. It's become to be tourism promotions and bring income to the nation very much.

Keywords: Modern architecture / Exterior format / Interior format / Residential department of local administration

บทนำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตั้งอยู่บนถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ อยู่ติดกับมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โดยตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ 5 ได้โปรดให้สร้าง “สวนดุสิต” เพื่อใช้เป็นที่ประทับแรมสำราญพระราชอิริยาบถ และทรงโปรดให้ยกขึ้นเป็น “วังสวนดุสิต” และ “พระราชวังสวนดุสิต” ตามลำดับ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 ทรงโปรดให้เปลี่ยนชื่อเป็น “พระราชวังดุสิต” ภายในกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีอาคารซึ่งเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อาคารสุวทนา ซึ่งเดิมเป็นพระตำหนักสมเด็จพระนางเจ้าสุโขมาลมารศรี พระอัครราชเทวีในรัชกาลที่ 5 ซึ่งเดิมที่จะสร้างเป็นพระตำหนักสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง แต่เมื่อสร้างเสร็จ ทรงไม่มีราชพระประสงค์ที่จะประทับในวังสวนสุนันทา รัชกาลที่ 6 จึงโปรดให้จัดสร้างเป็นท้องพระโรงส่วนกลาง และพระราชทานนามพระที่นั่งว่า “พระที่นั่งนงคราญสโมสร” ซึ่งปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้บูรณะซ่อมแซมเพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติราชการและพิพิธภัณฑ์ภาพถ่าย และพระที่นั่งนงคราญสโมสร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ก่อตั้งเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2545 มีภารกิจในความรับผิดชอบ คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ โดยการพัฒนาและให้คำปรึกษาแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการบริหารงานบุคคล การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การเงิน การคลัง และการบริหารจัดการ ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้าราชการทั้งหมด 3,195 คน โดยแยกออกเป็นข้าราชการส่วนกลาง จำนวน 480 คน ข้าราชการส่วนภูมิภาคจำนวน 2,715 คน ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้บูรณะและซ่อมแซมพระราชวังสวนดุสิต เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติราชการและพิพิธภัณฑ์ภาพถ่าย และพระที่นั่งนงคราญสโมสร และเนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ จึงไม่สามารถสร้างที่พักอาศัยของทางราชการเพื่อเป็นสวัสดิการให้ข้าราชการเข้าพักอาศัยได้

ในส่วนของหน่วยงานพลเรือน ล้วนมีการจัดเตรียมที่พักอาศัยในบริเวณสถานที่ราชการทั้งสิ้น ไม่ว่าจะ กระทรวง กรม ศูนย์ราชการ ส่วนกลาง และท้องถิ่น บางแห่งมีที่พักอาศัยเป็นแหล่งขนาดใหญ่ อาทิ กรมชลประทาน ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีสภาพบ้านพักที่อยู่อาศัยดั้งเดิมครบคลุมเนื้อที่มาก แต่อยู่ในสภาพเก่าทรุดโทรมและอาจเป็นอันตรายมีความเสี่ยงในการถูกขอแบ่งส่วนไปใช้ในกิจการอื่นของหน่วยงานอื่น และขาดการพัฒนาทางกายภาพให้ตอบสนองต่อทำเลที่ตั้งและความเป็นหน่วยงานที่มีเกียรติศักดิ์ศรีที่ได้สร้างคุณประโยชน์ต่อชาติมาอย่างยาวนาน จึงได้มีการดำเนินงานเตรียมการรื้อถอนก่อสร้างใหม่ นอกจากนี้ ยังต้องศึกษาถึงรูปแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมาะสม แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ที่สามารถสะท้อนจุดเด่นและลักษณะเฉพาะของพื้นที่ สร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาเยือน โดยคงไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมที่ดี (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2559)

กระทรวงมหาดไทยได้เคยขอใช้ที่ดินสนามกอล์ฟของกรมชลประทาน 100 ไร่ เพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการกระทรวงมหาดไทยแห่งใหม่ แต่ถูกปฏิเสธจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทาน ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้รับอนุมัติจากกรมธนารักษ์ให้ใช้ที่ดินราชพัสดุเนื้อที่รวม 18 ไร่เศษ บริเวณถนนเจริญนคร ดิตริมแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการกระทรวงมหาดไทยแห่งใหม่ โดยปลัดกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบแบบแปลนการก่อสร้าง พร้อมเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบแล้ว และมีแผนจะย้ายกรมที่ดิน กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานปลัดกระทรวง ไปยังกระทรวงมหาดไทยแห่งใหม่ เมื่อวันที่ 18 ไร่ และได้จัดทำแผนของงบประมาณในส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2563 เป็นงบประมาณ 3 ปี ตั้งแต่ 2563-2565 ใช้งบก่อสร้างทั้งหมดงบประมาณ 3,735.5550 ล้านบาท (<https://www.prachachat.net/property/news-347174> สืบค้นเมื่อ 1/12/62)

รูปแบบการวางผังและออกแบบสิ่งปลูกสร้างที่ผ่านมา อาจระบุชนิดรูปแบบที่สำคัญที่เคยมีความนิยมแพร่หลายในวงการศึกษาสถาปัตยกรรม ซึ่งรูปแบบอาจแตกต่างกันไปตามพื้นที่และยุคสมัย (วิมลสิทธิ์ หริยางกูร และคณะ, 2536) ได้แก่ 1) รูปแบบคลาสสิกแบบแผนดั้งเดิม เน้นศิลปะโบราณ จำพวกกรีก อียิปต์ เมโสโปเตเมีย ยุคมืด ยุคกลาง มีรายละเอียดประดับค้ำบัวและรายละเอียดอื่นๆ อาทิ เสาคอเรียนเนียน โดริค ไอโอนิก 2) รูปแบบโมเดิร์นสมัยใหม่ ยุค “ทันสมัยหรือนาสมัยนิยม” (Modern) เน้นความประหยัดตรงไปตรงมาในเรื่องการใช้สอย รูปทรงสี่เหลี่ยม และ วงกลมในอุดมคติ (Tafuri, Manfredo, 1986) 3) รูปแบบคตินิยมเปลี่ยนแนว (Deconstruction) ปลาย ค.ศ. 1980 เน้นการบิดเบี้ยวและเปลี่ยนแปลงรูปทรงอาคารปกติเดิม 4) รูปแบบสถาปัตยกรรมอินทรีย์ หรือนิยมธรรมชาติ (Organic) ใช้รูปแบบกลมกลืนธรรมชาติและรูปทรงอิสระและซับซ้อน 5) รูปแบบหลังโมเดิร์น (Post Modern) ใช้รูปแบบรูปแบบคลาสสิกมาเสริมในโมเดิร์นสมัยใหม่เพื่อแก้ไขความจืดชืด (Jencks, Charles, 2011) 6) รูปแบบไฮเทค ล้ำยุค (High-tech) สื่อถึงวัสดุ อุปกรณ์ที่มาจากกระบวนการให้เห็นภายนอก นอกจากนี้ยังมีรูปแบบแยกย่อยไปตามท้องถิ่น วัสดุ หรือมิติอื่นๆ อีกมาก อาทิ รูปแบบทัสกัน (Tuscan) รูปแบบทะเลทราย (Desert) และ รูปแบบตะวันตก (Western) ในกรณีนี้ ด้วยองค์ความรู้ที่สามารถเข้าถึงหรือรวบรวมรูปแบบต่างๆ มารับรู้ได้ทั่วถึงทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบันนำมาผสมผสานความคิดในงานออกแบบก่อสร้างชิ้นหนึ่งๆ ในปัจจุบัน จึงเรียกสถาปัตยกรรมทั้งหมดที่สร้างในปัจจุบันนี้ว่า สถาปัตยกรรมร่วมสมัย (Contemporary) (Jencks, Charles and Kropf, Karl, 2006) อย่างไรก็ตามการเน้นใช้รูปแบบใดยังคงเป็นประเด็นในกระบวนการออกแบบก่อสร้างอาคารของทางราชการ โดยเฉพาะประเภทที่อยู่อาศัยซึ่งกระทบต่อความรู้สึกและจิตวิญญาณของผู้อยู่อาศัยมากกว่าอาคารประเภทอื่นๆ อย่างสำนักงานซึ่งมีความเป็นสาธารณะมากกว่า แต่ก็ยังมีความเกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์เมือง การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเชื่อมโยงไปถึงบรรยากาศที่ส่งเสริมเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในภาพกว้างที่ผู้พักอาศัยอาจตระหนักถึงได้อีกด้วย (พิจักษณ์ วิทยชีระนันท์ และคณะ, 2562)

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่รัฐสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จะต้องไปปฏิบัติราชการยังกระทรวงมหาดไทยแห่งใหม่เมื่อการดำเนินการก่อสร้างกระทรวงมหาดไทยแล้วเสร็จ ซึ่งผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า หากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการก่อสร้างอาคารที่พักให้กับเจ้าหน้าที่และข้าราชการเพื่อเป็นที่พักอาศัย โดยหารูปแบบไฮเทคสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่และข้าราชการ ตลอดจนวิเคราะห์ความชื่นชอบรูปแบบสถาปัตยกรรมด้านปัจจัยอื่นๆ ของเจ้าหน้าที่และข้าราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า มีความชื่นชอบรูปแบบสถาปัตยกรรมรูปแบบใดเพื่อใช้เป็นที่พักอาศัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหารูปแบบไฮเทคสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าหน้าที่รัฐสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

2. เพื่อวิเคราะห์ความขึ้นชอบรูปแบบสถาปัตยกรรมด้านปัจจัยต่างๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
3. เพื่อให้ทราบข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาที่อยู่อาศัยของหน่วยงานราชการในปัจจุบัน

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลให้มีความขึ้นชอบรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าหน้าที่รัฐแตกต่างกัน

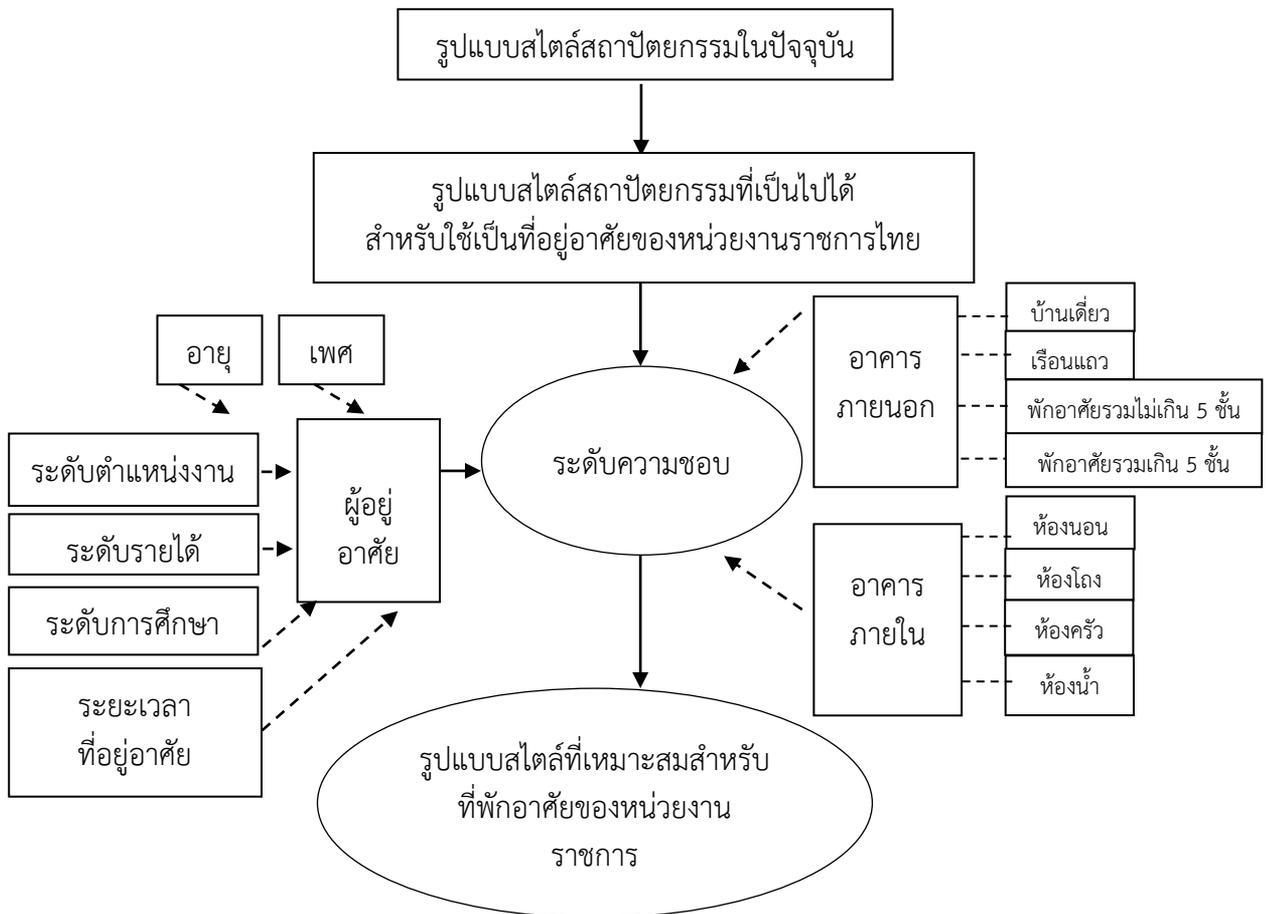
กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Mixed research method) กรอบแนวความคิดในการวิจัยคือ มีทางเลือกรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมหลายแบบที่มีความเหมาะสมสำหรับนำมาใช้กับโครงการที่พักอาศัยของหน่วยงานราชการ จากรูปแบบที่มีอยู่หลากหลายสไตล์สามารถคัดกรองแบบที่เป็นที่นิยมรู้จักแพร่หลายและเคยถูกนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางอยู่แล้วจำนวนหนึ่ง อาจเป็นปัญหาในการตัดสินใจเลือกของผู้บริหารโครงการ จึงต้องอาศัยความคิดเห็นในความขึ้นชอบของผู้มีสิทธิ์เข้าพักอาศัยอีกทางหนึ่งมาช่วยพิจารณาในการตัดสินใจใช้รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมในโครงการที่พักอาศัยของหน่วยงานราชการ

อยู่อาศัยที่สำคัญคือข้าราชการที่ยังคงทำงานในหน่วยงานนั้นๆ โดยตรง รองลงไปคือคนในครอบครัว และผู้มีสิทธิ์เข้าพักอาศัยอื่นๆ ผู้อยู่อาศัยเหล่านี้อาจมีความชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมแตกต่างกันไป ตามปัจจัยส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับองค์การทำงานและลักษณะการอยู่อาศัย อาทิ ระดับตำแหน่งงาน ระดับรายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในสถานที่ในปัจจุบัน

การที่จะให้ผู้อยู่อาศัยพิสูจน์ความขึ้นชอบรูปแบบสถาปัตยกรรมในที่อยู่อาศัยนั้นต้องให้พิจารณาองค์ประกอบส่วนต่างๆ ในที่อยู่อาศัย ในแง่มุมต่างๆ อาทิ สภาพรูปแบบอาคารภายนอก และสภาพรูปแบบอาคารภายนอก ได้แก่ ห้องโถง ห้องครัว ห้องนอน และห้องน้ำ

หากผลการพิจารณาทางสถิติภาพรวมมีความแตกต่างเป็นกลุ่มก้อน ผนวกด้วยการวิเคราะห์วิจารณ์ความสัมพันธ์กับปัจจัยในแง่มุมต่างๆ ก็อาจแสดงให้เห็นรูปแบบสถาปัตยกรรมสำหรับที่อยู่อาศัยของทางราชการที่มีความเหมาะสมกับผู้อยู่อาศัยกลุ่มต่างๆ หรือระดับทางสังคมที่มีความแตกต่างกัน

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนและวิธีดำเนินงานและแผนงาน ดังนี้

1. เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม จำนวน 5 ท่าน เพื่อระดมความเห็นร่วมกัน (Descriptive) ถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีความเป็นไปได้ในการนำมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบที่พักอาศัยของหน่วยงานราชการ จำนวนไม่เกิน 4 รูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญที่เชิญมาจำนวน 5 ท่าน เป็นบุคลากรที่มีพื้นฐานความรู้และหรือทำงานในสาขาที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบสถาปัตยกรรม มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ข้าราชการฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญหรือผู้บริหารฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องในสำนักงานองค์การภาคเอกชน
2. นำรูปแบบสไตส์สถาปัตยกรรมตามข้อสรุปที่เหมาะสม ที่ผู้เชี่ยวชาญด้าน

สถาปัตยกรรมระดมความคิดเห็น มาเขียนเป็นรูปประกอบแบบสอบถาม โดยการเขียนสร้างรูปโดยใช้โปรแกรม Google Sketchup ในการสร้างภาพจำลองรูปแบบสถาปัตยกรรม ส่วนใช้สอยที่สำคัญของที่พักอาศัย โดยได้รูปแบบ ดังนี้

2.1 รูปแบบอาคารภายนอก แบ่งตามชนิดอาคารพักอาศัย 4 ชนิด ได้แก่ บ้านเดี่ยว เรือนแถว อาคารพักอาศัยรวมไม่เกิน 5 ชั้น และ อาคารพักอาศัยรวมเกิน 5 ชั้นขึ้นไป

2.2 รูปแบบอาคารภายใน แบ่งตามห้องใช้สอยที่สำคัญ ได้แก่ ห้องนอน ห้องโถง ห้องครัว และห้องน้ำ

ในการทำรูปภาพจำลองรูปแบบสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายในอาคารที่แบ่งเป็นส่วนต่างๆ แต่ละข้อจะทำการเป็นรูปภาพแสดงการเปรียบเทียบให้ดูอย่างละ 4 รูปแบบสถาปัตยกรรม ตามข้อสรุปที่ผู้เชี่ยวชาญระบุไว้ในขั้นตอนแรก

เมื่อสร้างรูปภาพจำลองรูปแบบสถาปัตยกรรมครบถ้วนแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขให้เป็นมาตรฐานเดียวกันมีความสวยงามทางสุนทรียภาพทัดเทียมกัน และสามารถเปรียบเทียบกันได้เชิงรูปแบบสถาปัตยกรรม ก่อนนำไปจัดเอกสารประกอบการสร้างแบบสอบถามในขั้นต่อไป

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย คือแบบสอบถามที่สามารถแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยตัวแปรในความชื่นชอบรูปแบบสถาปัตยกรรม อาทิ ระดับตำแหน่งงาน ระดับรายได้ ระดับการศึกษา 2) การประเมินความชื่นชอบรูปแบบสถาปัตยกรรมรูปแบบต่างๆ จากรูปภาพ รูปแบบอาคารภายนอก และรูปแบบอาคารภายใน โดยประเมินเป็น 5 ระดับคะแนน ตามแบบ Likert scale (1932) 3) การให้ความเห็นในการจัดการอื่นๆ ให้เหมาะสมกับการอยู่อาศัยสำหรับผู้พักอาศัยกลุ่มต่างๆ อาทิ โชนความสงบส่วนตัวหรือจอบแจ และชั้นความสูงที่ต้องการพักอาศัย

จำนวนตัวอย่างและการสำรวจเก็บข้อมูลวิจัย กำหนดให้จำนวนตัวอย่างสอบถามจำนวน 100 ชุด เก็บข้อมูลโดยใช้ผู้สอบถามจำนวน 5 คน เข้าไปดำเนินการสอบถามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในเวลาราชการ จนครบถ้วน

ขั้นตอนดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลข้อมูล

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เป็นที่ชื่นชอบมากที่สุดในภาพรวม
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของกลุ่มตัวอย่างกับชนิดรูปแบบสถาปัตยกรรมที่ชื่นชอบ
3. การวิเคราะห์พรรณนาความต้องการอื่น ๆ สำหรับการจัดเตรียมที่พักอาศัยของหน่วยงานราชการ
4. การอภิปรายสรุปผลในรูปของระดับค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา

สรุปผลการวิจัย

จากการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม จำนวน 5 ท่าน มาระดมให้ความเห็นร่วมกัน (Descriptive) ถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีความเป็นไปได้ในการนำมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบที่อยู่อาศัยของหน่วยงานราชการ จำนวนไม่เกิน 4 รูปแบบ ผลที่ได้คือ รูปแบบไทย รูปแบบยุโรป รูปแบบโมเดิร์น และรูปแบบธรรมชาติ ซึ่งทั้ง 4 รูปแบบนี้ เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในปัจจุบัน มีการนำไปใช้ในการก่อสร้างโครงการประเภทต่างๆ กระจายไปทั่วประเทศไทย

จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมในภาพรวม ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รูปแบบโมเดิร์น ได้คะแนน 4.33 รองลงมาคือ ธรรมชาติ 4.18 ไทย 4.05 และ ยุโรป 3.96 ตามลำดับ

ความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมสำหรับอาคารภายนอก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รูปแบบโมเดิร์น ได้คะแนน 4.45 รองลงมาคือ ยุโรป 4.32 ธรรมชาติ 4.12 และไทย 4.055 ตามลำดับ

ความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมสำหรับอาคารภายใน ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โมเดิร์น ได้คะแนน 4.50 รองลงมาคือ ยุโรป 4.38 ธรรมชาติ 4.19 และ ไทย 4.01 ตามลำดับ

โดยสรุปคือรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นได้รับคะแนนสูงสุด ไม่ว่าจะความเห็นจากการ สอบถามถึงภาพรวม ค่าเฉลี่ยรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมอาคารภายนอกจากอาคารทั้งสี่ชนิด และ รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมสำหรับอาคารภายในจากห้องใช้งานทั้งสี่ชนิด

ภาพประกอบที่ 1 รูปแบบอาคารภายนอก 4 ประเภทๆ ละ 4 รูปแบบสไตล์

ภาพประกอบที่ 2 รูปแบบอาคารภายใน 4 ประเภทๆ ละ 4 รูปแบบสไตล์

การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบกับความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรม พบว่าระดับฐานะทางการงาน อันประกอบด้วย ระดับตำแหน่ง ระดับการศึกษา และระดับรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมซึ่งรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นได้รับคะแนนสูงสุดนั้น โดยแบ่งกลุ่มระดับฐานะทางการงานเฉลี่ย ออกเป็น 3 ระดับคะแนนตั้งแต่ต่ำสุดไปสูงสุดตามลำดับ คือ ระดับ 1-1.33 ระดับ 1.7 และระดับ 2 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า 1) กลุ่มระดับ 1-1.33 จำนวน 42 ราย เห็นชอบ

รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นเป็นอันดับ 1 โดยได้คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งหมด 4.62 โดยมีรูปแบบสไตล์ยุโรปเป็นอันดับที่ 2 อย่างไม่เป็นเอกฉันท์ คือได้คะแนนในส่วนของรูปแบบอาคารภายนอกและรูปแบบอาคารภายในซึ่งอาศัยรูปภาพในการประเมิน 2) กลุ่มระดับ 1.7 จำนวน 23 ราย เห็นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นเป็นอันดับ 1 โดยได้คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งหมดถึง 4.45 โดยอันดับที่ 2 กระจัดกระจายโดยไม่สามารถระบุได้เลย และ 3) กลุ่มระดับ 2 จำนวน 35 ราย เห็นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นเป็นอันดับ 1 โดยได้คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งหมด 4.21 ส่วนอันดับที่ 2 คือรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมธรรมชาติไม่เป็นเอกฉันท์คะแนนเฉลี่ย 4.12 ส่วนอันดับ 3-4 คือ รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมยุโรป และรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมไทยตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกชั้นห้องพักของอาคาร พบว่า 1) กลุ่มระดับ 1-1.33 จำนวน 52 ราย ประสงค์เลือกชั้นพักอาศัยที่ค่าเฉลี่ย 1.45 2) กลุ่มระดับ 1.7 จำนวน 15 ราย ประสงค์เลือกชั้นพักอาศัยที่ค่าเฉลี่ย 1.65 และ 3) กลุ่มระดับ 2 จำนวน 33 ราย ประสงค์เลือกชั้นพักอาศัยที่ค่าเฉลี่ย 3.42

ความสัมพันธ์ของการเลือกทำเลใกล้ไกลที่ตั้งของอาคารพักอาศัย หมายถึงความใกล้ชุมชนซึ่งมีความจอบและความห่างไกลซึ่งมีความสงบ พบว่า 1) กลุ่มระดับ 1-1.33 จำนวน 44 ราย ประสงค์เลือกทำเลพักอาศัยที่อยู่ห่างไกลซึ่งมีความสงบเป็นส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับทำเลใกล้ที่มีความจอบในสัดส่วน 33 ต่อ 16 คิดเป็นคะแนน 1.67 2) กลุ่มระดับ 1.7 จำนวน 23 ราย ประสงค์เลือกทำเลพักอาศัยที่อยู่ห่างไกลซึ่งมีความสงบเป็นส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับทำเลใกล้ที่มีความจอบในสัดส่วน 14 ต่อ 6 คิดเป็นคะแนน 1.7 และ 3) กลุ่มระดับ 2 จำนวน 33 ราย ประสงค์เลือกทำเลพักอาศัยที่อยู่ห่างไกลซึ่งมีความสงบเป็นส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับทำเลใกล้ที่มีความจอบในสัดส่วน 28 ต่อ 3 คิดเป็นคะแนน 1.9

ความสัมพันธ์ของการเลือกรูปแบบของทำเลที่ตั้งของอาคารพักอาศัยระหว่างความเตียนโล่งกับความร่มรื่นธรรมชาติ พบว่า 1) กลุ่มระดับ 1-1.33 จำนวน 56 ราย ประสงค์เลือกทำเลพักอาศัยในทำเลพื้นที่รูปแบบร่มรื่นธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับทำเลพื้นที่รูปแบบเตียนโล่งในสัดส่วน 34 ต่อ 15 คิดเป็นคะแนน 1.69 2) กลุ่มระดับ 1.7 จำนวน 10 ราย ประสงค์เลือกทำเลพักอาศัยในทำเลพื้นที่รูปแบบร่มรื่นธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับทำเลพื้นที่รูปแบบเตียนโล่งในสัดส่วน 12 ต่อ 8 คิดเป็นคะแนน 1.6 และ 3) กลุ่มระดับ 2 จำนวน 34 ราย ประสงค์เลือกทำเลพักอาศัยในทำเลพื้นที่รูปแบบร่มรื่นธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับทำเลพื้นที่รูปแบบเตียนโล่งในสัดส่วน 28 ต่อ 3 คิดเป็นคะแนน 1.9

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้พักอาศัย

ความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรม 4 รูปแบบ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน จากคำถาม 3 ข้อหลักคือ จากการสอบถามภาพรวม การสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมสำหรับอาคารภายนอก และ การสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมสำหรับอาคารภายใน ล้วนสรุปเป็นเอกฉันท์ว่า รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นได้รับความเห็นชอบเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับถัดไปนั้น มีข้อสังเกตว่าผลจากการสอบถามภาพรวมมีความแตกต่างไป

จากการสอบถามรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมสำหรับอาคารภายนอกและภายใน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการสอบถามภาพรวมใช้วิธีแตกต่างกันคือเป็นการถามประสบการณ์โดยไม่มีภาพประกอบ ส่วนการสอบถามรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมสำหรับอาคารภายนอกและภายในใช้วิธีดูภาพประกอบแล้วให้คะแนน ได้ผลว่ารูปแบบที่ได้คะแนนรองลงมาคือ รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมยุโรป ธรรมชาติ และ ไทย ตามลำดับเหมือนกัน ดังนั้น การใช้รูปภาพประกอบคำถาม น่าจะช่วยให้ประมวลความคิดได้ชัดเจนกว่า

ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบที่แบ่งเป็น 3 ช่วงชั้น กับความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมแม้ว่าจะได้คำตอบว่า รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นได้รับความเห็นชอบเป็นอันดับ 1 แต่ อันดับที่ 2, 3 และ 4 ไม่เป็นเอกฉันท์ ยกเว้นในกลุ่มระดับสูงให้รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมธรรมชาติเป็นลำดับที่ 2 รูปแบบยุโรปได้เป็นลำดับที่ 3 และรูปแบบไทยเป็นอันดับสุดท้าย

ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างทางเลือกชั้นห้องพักของอาคาร จะเห็นได้ว่าในกลุ่มระดับสูงขึ้นจะมีการเลือกชั้นห้องพักของอาคารในตัวเลขที่สูงขึ้นตามลำดับ คือ 1.45, 1.65 และ 2.42 โดยเฉพาะเมื่อพิจารณารายละเอียดของข้อมูลจะพบว่า มีผู้เลือกชั้นที่ 4 และชั้นที่ 5 อยู่ในกลุ่มระดับสูง จำนวนหลายราย ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ยิ่งอยู่ในกลุ่มระดับสูงมากขึ้นจะเลือกชั้นที่อยู่สูงขึ้นไป

ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ของการเลือกทำเลใกล้ไกลที่ตั้งของอาคารพักอาศัย จะเห็นได้ว่าในกลุ่มระดับสูงขึ้นจะมีการเลือกทำเลในค่าที่สูงขึ้นตามลำดับ คือ 1.67, 1. และ 1.89 ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ยิ่งอยู่ในกลุ่มระดับสูงมากขึ้นจะเลือกทำเลที่พิกที่อยู่ห่างไกลมีความสงบ

ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ของการเลือกรูปแบบพื้นที่ ระหว่างพื้นที่ที่เทียบเคียงกับร่มรื่นธรรมชาติ คือระหว่างค่าคะแนน 1 กับ 2 จะเห็นได้ว่าในกลุ่มระดับสูงขึ้นจะมีการเลือกทำเลในค่าที่สูงขึ้นตามลำดับ คือ 1.69, 1.6 และ 1.9 แม้ในกลุ่มในระดับกลางจะมีค่าน้อยกว่ากลุ่มระดับต่ำสุด แต่ยังคงเกาะกลุ่มกันอยู่ โดยกลุ่มระดับสูงมีคะแนนทิ้งห่างมาก ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ยิ่งอยู่ในกลุ่มระดับสูงมากขึ้นจะเลือกทำเลที่พิกที่มีความร่มรื่นเป็นธรรมชาติ

จากการตรวจสอบวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่รัฐของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 100 ตัวอย่าง ทั้งชายและหญิงอย่างละเท่ากัน อายุเฉลี่ย 35 - 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐระดับปฏิบัติการ และชำนาญการ มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล ระยะเวลาทำงาน 10 - 20 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป รายได้เฉลี่ย 20,000 - 35,000 บาท เข้าที่พักอาศัยบริเวณใกล้เคียงกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อย่างละ 1 คัน ส่วนมากไม่ได้เลี้ยงสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข หรือแมว กลุ่มตัวอย่างรู้สึกพึงพอใจบ้านเดี่ยวไม่เกิน 2 ชั้นเป็นส่วนใหญ่ และเลือกที่พิกในชั้นล่าง ทำเลของที่พักห่างไกลความจอแจมีความสงบเป็นส่วนตัว และสภาพธรรมชาติร่มรื่นมีต้นไม้ร่มครึ้ม

ความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมที่กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นชอบมากที่สุดคือรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์น ไม่ว่าจะดูในภาพรวม หรือในรายละเอียดอาคารภายนอก

ประเภทต่าง ๆ หรือภายในอาคารห้องต่างๆ อย่างไรก็ตามรูปแบบสถาปัตยกรรมทั้ง 4 แบบที่นำมาใช้ในการศึกษาก็เป็นที่ยอมรับได้เพราะคะแนนระดับความชอบไม่ได้ทิ้งห่างกันมาก

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่แบ่งเป็น 3 ช่วงชั้น ในด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรม ผู้พักอาศัยทั้ง 3 ช่วงชั้นต่างให้ความเห็นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นมากที่สุดเหมือนกัน โดยผู้พักอาศัยช่วงชั้นระดับสูงมีความชื่นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมธรรมชาติเป็นลำดับที่ 2 รูปแบบยุโรปเป็นลำดับที่ 3 และรูปแบบไทยเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับการเลือกชั้นห้องพักของอาคารยังผู้พักอาศัยอยู่ในกลุ่มระดับสูงมากจะเลือกชั้นที่อยู่สูงขึ้นไป ที่พักที่อยู่ห่างไกลมีความสงบ และอยู่ในทำเลที่มีความร่มรื่นเป็นธรรมชาติ

ในภาพรวมสามารถอธิบายได้ว่าผู้พักอาศัยในกลุ่มระดับสูงกว่า จะเลือกชั้นอาคารที่อยู่สูงกว่า ทำเลที่ตั้งของอาคารที่อยู่ห่างไกลมีความสงบกว่า และอยู่ในพื้นที่ที่มีรูปแบบที่มีความร่มรื่นเป็นธรรมชาติมากกว่า ซึ่งนับว่ามีความสอดคล้องกันถึงความต้องการความสงบห่างไกลและมีความเป็นธรรมชาติของคนในกลุ่มระดับที่สูงขึ้นไป

จากการตรวจสอบวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่รัฐของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 100 ตัวอย่าง ทั้งชายและหญิงอย่างละเท่ากัน อายุเฉลี่ย 35 - 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐระดับปฏิบัติการ และชำนาญการ มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล ระยะเวลาทำงาน 10 - 20 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป รายได้เฉลี่ย 20,000 - 35,000 บาท เช่าที่พักอาศัยบริเวณใกล้เคียงกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อย่างละ 1 คัน ส่วนมากไม่ได้เลี้ยงสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข หรือแมว กลุ่มตัวอย่างรู้สึกพึงพอใจบ้านเดี่ยวไม่เกิน 2 ชั้นเป็นส่วนใหญ่ และเลือกที่พักในชั้นล่าง ทำเลของที่พักห่างไกลความจอแจมีความสงบเป็นส่วนตัว และสภาพธรรมชาติร่มรื่นมีต้นไม้ร่มครึ้ม

ความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมที่กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นชอบมากที่สุดคือรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์น ไม่ว่าจะดูในภาพรวม หรือในรายละเอียดอาคารภายนอกประเภทต่างๆ หรือภายในอาคารห้องต่างๆ อย่างไรก็ตามรูปแบบสถาปัตยกรรมทั้ง 4 แบบที่นำมาใช้ในการศึกษาก็เป็นที่ยอมรับได้เพราะคะแนนระดับความชอบไม่ได้ทิ้งห่างกันมาก

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่แบ่งเป็น 3 ช่วงชั้น ในด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรม ผู้พักอาศัยทั้ง 3 ช่วงชั้นต่างให้ความเห็นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นมากที่สุดเหมือนกัน โดยผู้พักอาศัยช่วงชั้นระดับสูงมีความชื่นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมธรรมชาติเป็นลำดับที่ 2 รูปแบบยุโรปเป็นลำดับที่ 3 และรูปแบบไทยเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับการเลือกชั้นห้องพักของอาคารยังผู้พักอาศัยอยู่ในกลุ่มระดับสูงมากจะเลือกชั้นที่อยู่สูงขึ้นไป ที่พักที่อยู่ห่างไกลมีความสงบ และอยู่ในทำเลที่มีความร่มรื่นเป็นธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนักวางแผน นักวางแผนที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างที่พักอาศัยของทางราชการสามารถอ้างอิงในการเลือกรูปแบบโมเดิร์นไปใช้ในการทำโครงการต่างๆ ได้ทันทีตามผลการศึกษาที่ผู้พักอาศัยยอมรับเห็นชอบรูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมโมเดิร์นมากที่สุด อย่างไรก็ตาม รูปแบบสไตล์สถาปัตยกรรมอื่นๆ ที่ได้คะแนนรองลงมา ก็ได้รับการยอมรับด้วยคะแนนที่ไม่ทิ้งห่างกัน ดังนั้นในบางพื้นที่ บางโอกาส สามารถเลือกใช้รูปแบบอื่นๆ เหล่านี้ โดยเฉพาะควรจะทำให้มีการส่งเสริมความตระหนักและทัศนคติต่อความเป็นไทยเพิ่มมากขึ้น ในพื้นที่ข้างเคียงแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมและวิถีอารามก็สามารถพิจารณาใช้รูปแบบไทยประยุกต์ได้ ทั้งยังเป็นการสอดคล้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งทำรายได้ภายในประเทศเป็นอย่างมาก ส่วนในพื้นที่ล้อมรอบด้วยเนินเขาธรรมชาติก็อาจใช้รูปแบบธรรมชาติประยุกต์ได้เช่นกัน ไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบโมเดิร์นไปเสียทั้งหมดทุกหนแห่ง

ในการออกแบบวางแผนที่อยู่อาศัยจะต้องคำนึงถึงความชื่นชอบของผู้พักอาศัยซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละระดับชั้น โดยจัดให้ผู้พักอาศัยระดับต่ำกว่า ให้ห้องพักในชั้นที่ล่างของอาคาร จัดเตรียมทำเลที่ใกล้กว่าและแจ่มกว่า ขณะที่จัดให้ผู้พักอาศัยที่อยู่ในกลุ่มระดับสูงได้อยู่ในชั้นที่อยู่สูงขึ้นไป ในอาคารที่อยู่ในทำเลไกลกว่าและมีความร่มรื่นเป็นธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ตัวอย่างศึกษาของเจ้าหน้าที่รัฐกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพียงหน่วยงานราชการเดียว จำนวน 100 ตัวอย่าง หากจะให้มีความเชื่อมั่นมากขึ้นควรมีการศึกษาให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน หรือเปรียบเทียบในหน่วยงานราชการประเภทต่างๆ อาทิ หน่วยงานราชการ พลเรือน หน่วยงานทหาร ตำรวจ แพทย์ พยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่น ส่วนการศึกษา ตุลาการ อัยการ และ รัฐสภา ในส่วนกลาง และภูมิภาค โดยให้มีจำนวนตัวอย่างเป็นไปตามการคำนวณตามหลักวิชาการสถิติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยที่เกี่ยวกับที่พักอาศัยของทางราชการที่เกี่ยวข้อง อาจศึกษาไปถึงความต้องการรูปแบบภูมิสถาปัตยกรรม การจัดพื้นที่สีเขียว การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม และการจัดทามาซึ่งที่อยู่อาศัยของทางราชการ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีคุณภาพชีวิตที่พร้อมสำหรับการทำงานเพื่อส่วนรวมต่อไปร่วมทั้งเป็นการส่งเสริมรัฐสวัสดิการให้ดียิ่งขึ้นไปอีกด้วย

บรรณานุกรม

- คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2559). **โครงการศึกษาปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรม (Land-scape) พื้นที่กรมชลประทาน ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.**
นนทบุรี : กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ประทุม แยมสูงเนิน. (2558). **ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยประเภทอาคารที่พักอาศัยส่วนกลาง ข้าราชการกองทัพเรือ พื้นที่กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**

พิจักษณ์ ธิญชีระนันท์ และคณะ. (2562). รูปแบบสถาปัตยกรรมสำหรับที่อยู่อาศัยของข้าราชการ กรณีศึกษารวมชลประทาน ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ปกครองท้องถิ่น. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น>. เข้าถึงเมื่อ 14 มีนาคม 2561.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร และคณะ. (2536). พัฒนาการแนวความคิดและรูปแบบของงานสถาปัตยกรรม : อดีตปัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์.

หนังสือพิมพ์โคราชคนอีสาน. (ปีที่พิมพ์ 2561 ฉบับที่ 2533, ประจำวันที่ 26 ตุลาคม). [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://koratdaily.com/blog.php?id=8467>. เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม 2561.

หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ. (ปีที่พิมพ์ 2562, ประจำวันที่ 8 กรกฎาคม). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.prachachat.net/property/news-347174> เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2562.

Jencks, Charles. (2011). **The story of post-modernism: five decades of the ironic and critical in Architecture**. West Sussex : John Wiley & Son Ltd.

Jencks, Charles and Kropf, Karl. **Theories and manifestoes of contemporary Architecture**. Chichester : Wiley-Academy, 2006.

Likert, R. (1932). **A technique for the Measurement of Attitudes**. New York: New York University.

Tafari, Manfredo. (1986). **Modern architecture**. New York: Electa/Rizzoli.